

במה אשה פרק ששי שבת

סג.

עין משפט נר מצוה

כ"ט א מיי פ"ט מהל' שנת
הלכה א' מפני לאוין סוף
עושה פ"ח א"ח ס"י ע"א סעף
ז:
ב ג מיי פ"ח מהל' מלכה
הלכה ב:
גא ג מיי פ"ח מהל' משוה
הלכה ז:
גב ד מיי פ"ח מהל' מ"ע
הלכה ז עושה ע"ד ס"י
דמט סעף ז:
גה ה מיי פ"ח מהל' דעות
הלכה ח ב:
גו ו מיי פ"ח מהל' דולת
הלכה ט ז:

זיין חרדלי. שחור. כלומר לזנה או שחורה: **צמס רחב**. מיסב מטה שמיסב עליה צשעת חכילה. ולענין ינאוף אשה שגנה: קלה. כמושה: **חבר טוב**. אשה טובה מראה: **דלימלאי מלכא**. כך שמה: **מתנא'** צאלה. מפרש בגמ' קולפא מנאק"ה צלע"ז: **וספסו חרובוס**. ואי תכשיתו יניחו לא יהו צטולין לעמוד: **צירי**. צגמראף) מפרש: טפורה. אינה מקבלת טומאה: **ויולאין צב**. דלח שלפא ומחויא שלא יראה שוקה: **צבלין טמאין**. בגמ' מפרש לה: **גב' שרגא צביהרא**. נר צבהריס מתוך שאינו צריך אינו נאה. אכל צומן הוה שהוה עת מלממה תכשיתו הן: **ופליגא**. הלא דקתני צטולין לימות המשיח פליגא לשמואל **לשמואל אין צטולין לימות המשיח: לא יחדל**. משמע לעולם אלמא יש עניות ועשירות ש"מ נחמות שנתבאו הנביאים ולא יהיה כעני עוד (זכריה יד) לא לימות המשיח נתבאו שהן מן העולם הזה דלס כן חדל לך **צבלין: מסייע ליה**. צרייתא דקתני צטולין לימות המשיח לרבי חייל בר **צבא: לא נפנצלו**. דברי נחמות שלהן: **עין לא ראפה**. עין של נביאים לא שלטה לראותו: **צדדי סורה כפי**. הוה זהיר לחזר על משנתך שתתא מומונת לך צשעמ הרין להציא ראיח כחרצ על ירך גבור לנצח צמלחמא והוא הודך והדך: **דליגמר איניש**. לגרוס שעתא מרביה ואף על גב דלא ידע לכוונו טעמיה: **והדר ליסבר**. טעמיה. דהא קשה ליה לרב כהנא ולא הוה ידע להאי טעמא ותלמודיה הוה קיס ליה מדהוה בר תמני סרי: **המחדרין**. שאלין ומשיצין ולא לקפח אלף להמתדך: **והדך**. כמו ותדך: **וסודך**. ותלמדך (ב): **למיימינין**. שאל תורה שמשפטיין טעמיהן צדקדוק וזכרון: **כימינין המיומנת למלאכה**: **עושר וכבוד ליה**. צתמיה. כיון דליכא אורך ימים כ"ש עושר וכבוד: **למשמאלין צב**. שאין יגיעים צב כל צרכן. אי נמי מיימינין צב עוסקין לשמה משמאלים שלא לשמה: **הנוחין זה לזה**. נושאין ונותנין צב צנחח רוח מתעסקין כדי שילמדו זה מזה: **ידבר עמיס פחסינו**. ישפיל וכל שפלות צנחח. ל"א הנוחין מנהיגין זה את זה להצנחה של הלכה כמו לך נחה (שמות ג) ידבר מרגוס לפני שוקה. והו טעמיה **של ינאה**: **ומי יאמר לו מה טעמה**. שומר מצות יוכל לומר לו: **המקשיצין מלמדים זה את זה ומצניינים זה מזה ולהשגא דקרא נקט: צגניס**. צתי מלרשות: **הציריס מקשיציס**. זה לזה להס אפי אומר שישיעוני קולס ואענס: **צרה דודי**. צתריה כתיב: **המדגיליס**. מאקפיין זה את זה ואומרים צל ונלמוד ונצין צין שנינו הואיל ואין לנו רצ ללמדנו: **אורפא**. שורש הדבר. קלת למדו מרגס: **דגול המלוה**. לפי שאין העני צוש צדצר: **ומטיל לניס**. מעות ומלאי להשתכר צפן למחלית שכר. ואידי דאיירי רבי אכלא אמר ריש לקיש נקט כל הני מיילי דלגדתא דלמר להו ר' אכלא משמיה: **חוגרו**. הדבק צו ססופך ליהנות מתלמודו: **אל סדור צשונפוס**. שאינו שלם וסופך ללמוד ממנו: **מונע חסד**. שאינו מניח העניים לצא לפתחו: **למס**. דהיינו כלצ: מרעהו

א) ס"י מהל' ג) ז"ל לא
ג) וצירי העיבור מהל' אלה
קולפ"י דומה למקל וכו'
וראשו עגול כמו מרור וכו'
ע"ש ז) ופ"י שגט שמכין
צו וראשו עגול, א) וצמיה
כתיב ישאון, ו) חולין ס;
ו) כתיבת לך לקמן קולפ'
פסחים סה. סנהדרין לא: זג'
ח) י"ב דרבינא, ט) וצמיה
יא: דה"ל, י) מלכת יא,
כ) צדכוס, ו) קדושין מ ע"ש,
ל) ומ"ק נו: צ"ח פה"ה,
מ) ונ"י מוס' ע"ז כז: ד"ה
גרנא וכו' שהשני אפירוס
רש"י דהכא, ו) נ"י מוס'
ע"ז סס, א) ז"ל ו"ר,
ע) פסחים נג: ג, א) ז"ל
ואר"ל, ח) ז"ל ר' שמעון בן
לקיש, ט) וצ"ל, ו) אשכנז
ז) כתיב: דבוקין ובידוקין
נ"י רש"י לקמן פס':
ד"ה למשמיות, ח) וצמיה
כ, ו) ונ"י מוס' פסחים י:
ד"ה מלא שירי תוס' מגילה.
ד"ה אין צין ומיני שס על
הגלילין.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ומוך
ותלמודי סס"ד ואח"כ מ"ה
עשר וכבוד וכו' עושר וכבוד
סס"ד ואח"כ מ"ה למיימינין
בה משפטיין כ"ל וצמיה
של מורה נחלקו ו"צ ע"ז צדצ
פס ע"ב:

גליון הש"ס

גמ' אלא שגבור גליות. עי
פסחים ז ע"ב:

לעני רש"י

מנאק"ה [מצובריא]. אלה.

מוסף רש"י

באלה. מקל (פסחים יג).
למחורית. שומרין צפן
הכניסו (ש"ש ב ד). בירית.
והא כיון אלצהה ששוקה
לשוקה מעל צתי ששוקה
לדקון שלא יפלו טהורה.
דלח כשתי הוה אלף משמיה
לפני ששוקה. והו טעמיה
הכלס דלמקן טהורה,
ויוצאין בה. שצ"ן לו טס
צתי שוקיה ולא הו משאוי
ויוצאין לדין וללמיטתא הוה
לא שלטה ומתו (ע"ד
א) אשורא בטיהרא. נר
צבהריס אינו מאיר (חולין טו).
כל הנביאים לא נתבאר.
הטיות והשמות (ברכות
ד) טוכה להשלל (סנהדרין
צט). עין לא ראתה. לא
נראה ולא נגלת לשום נבא
עין טוס נבא לא
רלמחא את אשר יעשה הקב"ה
למחמה לו וולתי עינין אמה
אלהיס (ישעיה ט ד) לזין
קן לצב (סנהדרין טו).
אין מקרא יוצא מידי
שטרטו. ואפי' דרדקעין לו
לירשף. מידי פשוטו מילא
לא נפק לגמרי (בבבא ד"ד).
למיימינין בה. במקום ככל
כסס ועוברים לעת סורה.
חלס משמח צד יוני
סתיא עיקר (קטן פח).
ידבר עמיס החתנו. יעל
עמיס פתח (פסות י"א).

בין חרדלי במסב רחב או במסב קצר בחבר טוב או בחבר רע א"ר חסדא וכולן לזנות אמר רבבה אמר רבי יהודה עצי ירושלים של קינמון היו ובשעה שהיו מסיקין מהן ריחן נודף בכל ארץ ישראל ומשחרבה ירושלים נגנזו ולא נשתיר אלא כשעורה ומשתכח בגזאי דצימצמאי מלכתא: **מתנא'** "לא יצא האיש לא בסייף ולא בקשת ולא בחרים ולא באלה ולא ברומח ואם יצא חייב חמאת רבי אליעזר אומר תכשיתו הן לו וחכ"א אין אלא לגנאי שנאמר וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזמרות" ולא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה בירית טהורה ויוצאין בה בשבת ככלים טמאים ואין יוצאין בהן בשבת: **גמ'** "מאי באלה" קולפא: **ר'** אליעזר אומר תכשיתו הן לו: תניא אמרו לו לרבי אליעזר וכי מאחר דתכשיתו הן לו מפני מה הן בטלין לימות המשיח אמר להן לפי שאינן צריכין שנאמר **לא ישא גוי אל גוי חרב ותהוי לגוי בעלמא אמר אביי מידי דהוה א' אשרגא כטיהרא ופליגא דשמואל דאמר שמואל** "אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שיעבוד גליות בלבד שנאמר **כי לא יחדל אביון מקרב הארץ מסייע ליה לרבי חייל בר אבא דא"ר חייל בר אבא** כל הנביאים לא נתבאו אלא לימות המשיח אבל העולם הבא **עין לא ראתה אלהים וזולתך ואיכא דאמרי אמרו לו ר' אליעזר וכי מאחר דתכשיתו הן לו מפני מה הן בטלין לימות המשיח אמר להן אף לימות המשיח אינן בטלין היינו דשמואל פליגא דר' חייל בר אבא א"ל אביי לרב דימי ואמרי לה לרב אביי ואמרי לה רב יוסף לרב דימי ואמרי לה לרב אביי ואמרי לה רב יוסף ויסקי תכשיתו הן לו דכתיב **הגור חרבך על ירך גבור הודך והדך א"ל רב כהנא למר בריה** "דרב הונא בדברי תורה כתיב א"ל" אין מקרא יוצא מידי פשוטו א"ר כהנא כד הוינא בר תמני סרי שנין והוה גמירנא ליה לכוליה הש"ס ולא הוה ידענא דאין מקרא יוצא מידי פשוטו עד השתא מאי קמ"ל דליגמר איניש והדר ליסבר: סימן זרות: **א"ר ירמיה א"ר אלעזר שני תלמידי חכמים המחדרין זה לזה בהלכה הקב"ה מצליח להם שנאמר והדרך צלח אל תקרי והדרך אלא והדרך ולא עוד אלא שעולין לגדולה שנאמר **צלח רכב ת"ל** "וענוה צדק ואם עושיין כן זוכין לתורה שניתנה בימין שנאמר **והדרך גוראות ימינך רב נחמן בר יצחק אמר זוכין לדברים שנאמרו בימינה של תורה דאמר רבא בר רב שיאל ואמרי לה אמר רב יוסף בר חמא א"ר ששת מאי דכתיב **אורך ימים וכבוד ליכא אלא למיימינין** בה אורך ימים וכבוד עושר ויכבוד למשמאלים בה עושר וכבוד אורך ימים ליכא א"ר ירמיה אמר **ר' שמעון בן לקיש שני תלמידי חכמים הנוחין זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא מקשיב להן שנאמר** "זא נדברו יראי ה' וגו'" אין דיבור אלא נחת שנאמר **וגאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה א"ר חיננא בר אידי כל העושה מצוה כמאמרה אין מבשרין אותו בשורות רעות שנאמר **שומר מצוה לא ידע דבר רע א"ר אסי ואיתימא ר' חנינא אפילו הקב"ה** "גזור גזירה הוא מבטלה שנאמר **באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה תעשה וסמוך ליה שומר מצוה לא ידע דבר רע אמר רבי אבא אמר רבי שמעון בן לקיש שני תלמידי חכמים המקשיבים זה לזה בהלכה הקדוש ב"ה שומע לקולן שנאמר **היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני ואם אין עושיין כן גורמין לשכינה שמשלתקת מישראל שנאמר **ברח דודי ודמה וגו'** אמר רבי אבא א"ר שמעון בן לקיש שני ת"ח" המדגילים זה לזה בהלכה הקדוש ברוך הוא אהבן שנאמר **ודגלו עלי אהבה אמר רבא והוא דידיע צורתא דשמעתא** "והוא דלית להו רבה במתא למיגמר מיניה" (א"ר) אבא א"ר שמעון בן לקיש יגדול המלוה יותר מן העושה צדקה ומטיל בכיס יותר מכולן" (א"ר) אבא אמר ר' שמעון בן לקיש "אם תלמיד חכם נוקם ונוטר כנחש הוא חגריהו על מתניך אם עם הארץ הוא חסיד אל תדור בשכונתו אמר רב כהנא אמר רבי שמעון בן לקיש ואמרי לה אמר רב אסי אמר ר' אבא אמר רבי שמעון בן לקיש יכל המגדל כלב רע בתוך ביתו מונע חסד מתוך ביתו שנאמר **אלמס מרעהו**************

תורה אור השלם

- 1 ופסטי בין הגורם והוכיח לעמים רבים וכתרו חרבותם לאתים ותנייתותיהם למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה: ישיהו ב ד
- 2 כי לא יחדל אביון מקרב הארץ על כן אנכי מצוה לאמר פתח תפתח את דרך לאחייך לענין ולאבקיך בארץ: דברים טו יא
- 3 ומעולם לא שמעו לא יושבתיים למזמרות לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה: ישיהו טו ג
- 4 חגור חרבך על ירך גבור הודך והדך: תהלים מה ד
- 5 ודרךך צלח רכב על דבר אמת וענה צדק ותדרך נדרכות ימינך: תהלים מה ד
- 6 ארך ימים בימינה בשמאולה עשר וקבדה: משלי ג טז
- 7 או נדברו יראי ה' איש את רעהו ויקשב וישמע ויכתב ספר ויזכרו לקניו ליראי ה' ולחשבו שמה: מלאכי ג טז
- 8 ידבר עמיס תחתינו וקלאמיס תחת רגלינו: תהלים מז ד
- 9 שומר מצוה לא ידע דבר רע ונתן ומשפט ידע לב חכם: קהלת ח ה
- 10 באשר דבר מלך שלטון ומי יאמר לו מה תעשה: קהלת ח ד
- 11 היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני: שיר השירים י ג
- 12 ברח דודי ודמה לך לעיני או לעפר האדמים על דבי בלמים: שיר השירים י ד
- 13 הביאני אל בית ה' ודגלו עלי אהבה: שיר השירים ב ד
- 14 לקם מרגעו חסד וראת שדי יעזוב: איוב י ד

מוסף תוספות

- א. דבמסכת תענית (דף יג:) ושם אשכחן אין בין ירשיר, דקאמר אין בין שלש אמצעיות וכי תימא גנא ושירי והא אין בין קתי, ופריך ותסברא אין בין וירוקא והא שירי תיבה ומשני אי משום תיבה לאו שירוא הוא, מכל מקום משמע דאי הוה משייר ליה לא הוה קשיא ליה ככל אף על גב דקתני אין בין מוס' מגילה ט.